

Peter Dávidík

Člen Rady
Združenia
Euroregión Tatry

Starosta obce
Lubochňa

Vážení členovia Združenia EUT,

dovoľte mi, aby som Vás pri úvode tohto vydania našich novín srdečne pozdravil a poukázal na mimoriadne aktívne obdobie, ktoré máme za sebou. August 2025 bol v našom Euroregióne Tatry v znamení pokračujúcej cezhraničnej spolupráce, ktorá prináša konkrétne a viditeľné výsledky pre obyvateľov a návštevníkov poľsko-slovenského pohraničia.

Jedným z kľúčových míľnikov je nepochybne **rozvoj cyklotopravy**. Teší nás, že sa systematicky posúva výstavba veľkého MEGA projektu, Historicko-kultúrno-prírodnej Cesty okolo Tatier, ktorá má mať celkovo 250 km. Konkrétne bola v Štrbe spustená realizácia IV. etapy cyklotrasy a zároveň sa začalo s výstavbou ďalšej etapy v Poprade. Týmto trpezlivým spájaním Tatier dookola cyklotrasou sa Poprad postupne prepojí so Spišskou Belou, Ždiarom a Poľskom, čím výrazne prispejeme k rozvoju cykloturistiky v regióne.

Nemenej dôležitou témou je **bezpečnosť**. Dňa 21. augusta 2025 bola podpísaná zmluva pre projekt „Spoločne bezpečnejšie – 2. etapa“. Ide o iniciatívu, ktorá posilní spoluprácu poľských a slovenských hasičských a záchranných zborov v rozsahu 540 km pohraničia. Projekt v hodnote viac ako 1,1 milióna eur z EFRR zabezpečí dovybavenie hasičov, rozšírenie dosahu rádiokomunikačnej siete až na 90 % územia na slovenskej strane a zlepši pripravenosť zložiek na spoločné zásahy

V duchu cezhraničnej integrácie sa taktiež uskutočnilo stretnutie partnerov projektu „Bezpečné pohraničie“, ktorý spája 20 subjektov v rámci programu Interreg Poľsko – Slovensko 2021–2027. Okrem projektových aktivít sme opäť potvrdili silu našich **tradícií a komunitného života**. Obce Chlebnice a Rakúsy sa úspešne zúčastnili Dožinkových slávností v partnerských obciach v Poľsku (Ślupniece a Jodłownik), čím zdôraznili význam cezhraničnej spolupráce, ktorá "prináša ovocie".

V Trstenej bol navyše otvorený Park pútnikov, miesto pamäti a inšpirácie, ktoré si pripomína významné osobnosti mesta, ako napríklad kňaza Štefana Furdeka a básnika Rudolfa Dilonga, v rámci Jubilejného roka 2025 s mottom „Pútnici nádeje“. Taktiež sme spoločne zažili kultúrne podujatia ako „Hradný piknik“ na Oravskom hrade, „Festival bezpečnosti“ v Rabke-Zdroji a 12. ročník charitatívneho podujatia „Beh za Tatry“ pri Štrbskom plese, ktorým bežci podporujú revitalizáciu Tatier po kalamite.

Prajem Vám, aby ste si toto číslo prečítali s radosťou a inšpiráciou. Zároveň Vás pozývam k aktívnej účasti na nadchádzajúcich podujatiach, ako je Župný deň na hrade Strečno 6. septembra 2025, a k zapojeniu sa do budúcich výziev programu Interreg. Spoločne meníme naše pohraničie na atraktívnejšie a bezpečnejšie miesto pre život.

Otvorenie parku pútnikov v Trstenej

Otvorenie parku pútnikov v Trstenej

<https://www.fmp-tatry.eu/sk/clanok/slavnostne-otvorenie-parku-putnikov-v-trstenej/137>

Tento projekt začali snívať mladé študentky z nášho gymnázia spolu so svojim učiteľom dejepisu. Výnimočnosť tomuto času pridáva aj to, že rok 2025 je Jubilejným rokom s mottom „Pútnici nádeje“, ktorý nám pripomína, že každý z nás je na ceste. Ceste životom, ceste hľadania zmyslu, pokoja a nádeje. V duchu tohto posolstva bol tento týždeň otvorený Park pútnikov – miesto, ktoré sa

stane srdcom pamäti i inšpirácie. Miesto, ktoré bude rozprávať príbehy ľudí, čo sa zrodili v Trstenej, no ich životná cesta ich zaviedla ďaleko od domova. V tomto parku si s úctou pripomínáme: – kňaza Štefana Furdeka, ktorý odišiel medzi našich krajanov za oceán a stal sa mostom viery a nádeje pre Slovákov v Amerike. Jeho život a dielo sú svedectvom odhodlania, lásky k rodnej zemi a starostlivosti o svojich ľudí. Tento rok si pripomínáme 170 rokov od jeho narodenia

a 110 rokov od jeho úmrtia. – básnika a františkána Rudolfa Dilonga, ktorého slová dokázali uchovať krásu rodného kraja aj v ďalekých svetoch. Tento rok si pripomínáme 120 rokov od jeho narodenia. Jeho meno nesie naša cirkevná škola a každý rok sa koná recitačná súťaž Dilongova Trstená, ktorá uchováva jeho literárny odkaz. – a tri sestry – Alicu, Jozefínu a Eli, naše židovské spoluobčianky, ktorých životy nás učia o bolesti odlúčenia, ale aj o sile lásky a dôstojnosti človeka, aj v čase, keď zlo chcelo umlčať nevinných. Súsošie - Tri sestry nám bude pripomínať tragédiu holokaustu, na ktorý sa nesmie nikdy zabudnúť. Ich osud je mementom, že ľudská dôstojnosť, sloboda a spravodlivosť sú hodnoty, ktoré musíme strážiť a chrániť každý deň. Tieto tri príbehy majú jedno spoločné: putovanie a nádej. Hoci ich cesty viedli ďaleko, zostali navždy spätí s týmto mestom a jeho srdcom. Nech nám toto miesto pripomína, že minulosť a prítomnosť sú prepojené, že naše korene nás držia a nádej nás nesie vpred. Nech je Park pútnikov tichým miestom modlitby, vďaky a spomienky, ale aj živým miestom inšpirácie, kde každý z nás načerpá silu na svoju vlastnú cestu. Ďakujeme všetkým, ktorí prispeli k vzniku tohto parku.

V Štrbe sa realizuje výstavba dôležitej cyklotrasy v rámci projektu Cesta okolo Tatier – IV. etapa

<https://www.euroregion-tatry.sk/sk/v-strbe-sa-realizuje-vystavba-dolezitej-cyklotrasy-v-ramci-projektu-cesta-okolo-tatier-4-etapa>

Je to súčasť veľkého MEGA projektu – 250 km cyklotrasy okolo celých slovensko-poľských Tatier – Historicko-kultúrno-prírodná Cesta okolo Tatier – ktorého nositeľom je EZUS-u TATRY (Nowy Targ) a oba Euroregióny Tatry na slovenskej a poľskej strane. Táto cyklotrasa je to tiež súčasťou kostrovej siete cyklotrás Prešovského samosprávneho kraja (PSK). V utorok 10. júna 2025 bolo odovzdané stavenisko a výstavba bude trvať do konca

novembra 2025. V rámci tohto projektu budú zrealizované 2 úseky (celkom cca 3 km): 2/ Štrba – Lučivná (po križ. na Šuňavu) = 1. etapa – 846 m Celkové výdavky sú zazmluvnené na sumu 1 170 tis. EUR (z toho nenávratný príspevok z EÚ – 80%, štát 12 % a spolufinancovanie z rozpočtu obce 8%). Táto cyklotrasa sa realizuje v rámci veľkého slovensko-poľského projektu (celkovo 6 partnerov) – v poradí už ako 4. etapa (4. projekt) výstavby Cesty okolo Tatier = postupne systematicky (trpezlivo) spájame Tatry dookola cyklotrasou. Úsek Štrba – Važec umožní napojenie cez Šoldov na Tatranskú Štrbu (cez chatovú osadu mimo ciest a následne zatiaľ po lesnej ceste) na Štrbské Pleso, ale zároveň sa z tohto úseku dá od Šoldova ísť smerom na Čierny Váh (Liptov). Úsek Štrba – Lučivná (1. etapa) – je súčasťou budúceho prepojenia Štrba – Lučivná

– pričom Lučivná je už prepojená so Svitom a tak sa cez Poprad – Kežmarok – Spišskú Belú – Ždiar dostaneme až do Poľska (cez Kacwin). Projekt je financovaný z program Cezhraničnej spolupráce Interreg PL-SK 2021-2027.

V Poprade začala výstavba ďalšej etapy cyklotrasy – Cesty okolo Tatier

<https://www.euroregion-tatry.sk/sk/v-poprade-zacala-vystavba-dalsej-etapy-cyklotrasy-cesty-okolo-tatier>

Mesto Poprad začalo výstavbu cyklochodníka v intraviláne mesta od AQUACITY po diaľničný most pred

Matejovcami. Ide o výstavbu dvoch úsekov – označených ako úsek C a D. Spolu pôjde o viac ako 2,3 km asfaltového cyklochodníka, ktorý má byť dokončený približne do konca novembra tohto roka. Mesto Poprad financuje túto výstavbu z fondov EÚ - konkrétne z Plánu obnovy a odolnosti SR získalo cez Ministerstvo dopravy SR niečo vyše 1,6 milióna eur, nakoľko bolo úspešné so svojím podaným projektom (Gratulujeme!) Mesto Poprad má pripravenú aj výstavbu úseku „E“ od diaľničného

mosta k čističke odpadových vôd v Matejovciach (na hranicu katastra s obcou Veľká Lomnica). Na tento úsek cyklochodníka sa mesto snaží získať zdroje z Cezhraničného Programu Interreg PL-SK vo výške cca 1,5 milióna eur, nakoľko je jedným z partnerov väčšieho projektu, ktorý podalo Európske zoskupenie územnej spolupráce EZUS TATRY so sídlom v Novom Targu. Výsledok hodnotenia tohto projektu bude známy v októbri 2025. A takto sa mesto Poprad postupne prepojí samostatnou cyklotrasou až s Poľskom cez Veľkú Lomnicu, Kežmarok, Spišskú Belú, Ždiar do poľského Kacwina a odtiaľ do Nového Targu a po už hotovej cyklotrase až do Trstenej. Ďakujeme samosprávam miest a obcí za ich aktívny a nezastupiteľný prístup pri riešení cyklodopravy a cykloturistiky pod Tatrami.

Projekty Programu Interreg Poľsko - Slovensko 2021-2027

<https://www.euroregion-tatry.sk/sk/projekty-programu-interreg-polsko-slovensko-2021-2027>

Cieľom projektu Poľsko-slovenská záchranná euroštafeta – Poľsko-slovenská Euroštafeta Záchran – „Spoločne bezpečnejšie v Európe“ je zvýšiť pripravenosť a schopnosť spoločnej reakcie zložiek DHZ na hrozby spojené so zmenou klímy. Prečo je to dôležité? Spolupráca v oblasti verejnej bezpečnosti je v súlade s hlavnými cieľmi Európskeho mechanizmu civilnej ochrany a umožňuje účinnejšie chrániť obyvateľov aj turistov. Vďaka európskym prostriedkom: - 5 hasičských jednotiek dostane moderné záchranné vybavenie (napr. člny, protipovodňové zábrany, drony)- uskutočnia sa spoločné cvičenia hasičov z Poľska a Slovenska- vzniknú spoločné poľsko-slovenské postupy pre krízové situácie s cezhraničným charakterom Realizácia projektu výrazne zlepší pripravenosť záchranných zložiek na krízové situácie.

Partnermi projektu sú:
- Gmina Zagórz (PL)
- Mesto Spišské Podhradie (SK)

Príspevok z Európskeho fondu regionálneho rozvoja predstavuje takmer 400-tisíc EUR Projekt potrvá do konca októbra 2026.

Zvyšujeme bezpečnosť obyvateľov Poľsko-slovenského pohraničia

<https://plsk.eu/sk/zvysujeme-bezpecnost-obyvateľov-polsko-slovenskeho-pohranicia/>

Na aktivity poľských a slovenských hasičov vyčleníme viac ako 1,1 mil. eur. Vzniknú nové produkty vzájomného informovania o ohrozeniach, budú vypracované pravidlá poskytovania a prijímania zahraničnej záchrannárskej pomoci. Rozšírime cezhraničnú rádiokomunikačnú sieť a zakúpime techniku potrebnú na realizáciu záchranných akcií. Dňa 21. augusta 2025 podpísal v Krakove dr. Konrad Wojnarowski, štátny tajomník Ministerstva fondov a regionálnej politiky, zmluvu o poskytnutí príspevku pre projekt „Spoločne bezpečnejšie – 2. etapa“. Projekt dostane viac ako 1,1 mil. eur z Európskeho fondu regionálneho rozvoja (EFRR) v rámci programu Interreg Poľsko – Slovensko 2021 – 2027. Partnermi projektu sú poľské krajské riaditeľstvá Záchranného a hasičského zboru v Krakove, Katoviciach a Rzeszove, a na slovenskej strane Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, v ktorého štruktúrach pôsobia krajské riaditeľstvá Záchranného a hasičského zboru v Žiline a Prešove. Mnohé horské pásma, výnimočné prírodné a kultúrne hodnoty poľsko-slovenského pohraničia sú lákadlom, ktoré ako magnet priťahuje množstvo turistov do tohto regiónu. To, čo je pre obyvateľov a turistov atraktivitou, je pre zložky zodpovedné za ich bezpečnosť výzvou, ktorej musia vo svojej každodennej práci čeliť. Pevne verím, že vďaka realizácii projektu hasičské a záchranné jednotky rozvinú vzájomnú spoluprácu, dokážu ešte rýchlejšie a efektívnejšie reagovať na ohrozenia rôzneho druhu vyskytujúce sa v pohraničí – povedal dr. Konrad Wojnarowski, štátny tajomník Ministerstva fondov a regionálnej politiky. Hasiči sú strážcami bezpečnosti miestnych komunít. Sú vždy tam, kde iní potrebujú pomoc. Je to ich služba, ktorú často konajú vo veľmi náročných podmienkach. Práve preto je potrebné ich neustále dovybavovať a rozvíjať aj pomocou nových technológií vrátane posilnenia rádiovej komunikácie. Práve na to sú programy Interreg, ktoré okrem iného podporujú pre návštevníkov mimoriadne atraktívne poľsko-slovenské pohraničie. Zmluva, ktorú sme dnes podpísali, je ďalšou fázou aktivít, ktoré perfektne odzrkadľuje názov projektu „Spoločne bezpečnejšie“ – hovorí vojvoda Malopoľského vojvodstva dr. inž. Krzysztof Jan Klęczar. Projekt je pokračovaním a rozvinutím projektu „Spoločne bezpečnejšie – integrácia poľského a slovenského hasičského a záchranného zboru“ realizovaného krajským riaditeľstvom

Hasičského a záchranného zboru v Krakove. Teraz budú spolupracovať nielen hasiči z Malopoľska a Prešovského kraja, ale aj zo Sliezskeho, Podkarpatského vojvodstva a Žilinského kraja. Do tejto iniciatívy bude zahrnutých 540 km poľsko-slovenského pohraničia. Poľskí a slovenskí partneri spoločne vypracujú postupy vzájomného informovania sa o ohrozeniach a pravidlá poskytovania a prijímania zahraničnej pomoci počas záchranných akcií. Vytvoria tiež sieť kontaktov, do ktorej budú zapojené okresné centrá krízového riadenia. Dôležitým prvkom súčinnosti poľských a slovenských hasičov bude rozšírenie siete rádiovej komunikácie. Tým sa rozšíri dosah systému využívaného záchrannými zložkami z 51 % na 93 % na poľskej strane a zo 61 % na 90 % na slovenskej strane územia pohraničia. Súčasne s montážou telekomunikačných zariadení dostanú tiež hasičské jednotky vybavenie nevyhnutné na realizáciu záchranných akcií, napr.: zásobníky na vodu potrebné na hasenie lesných požiarov s využitím vrtulníkov, výbavu pre vodné záchrannárstvo, kalové čerpadlá, drony s termovíznou kamerou na pátranie po nezvestných osobách a pod. Záver projektových investičných aktivít vyvrcholí cvičeniami, ktoré pripravia poľské a slovenské záchranné zložky na realizáciu spoločných zásahov. Tento týždeň dr. Konrad Wojnarowski, štátny tajomník Ministerstva fondov a regionálnej politiky, podpíše ešte dve ďalšie zmluvy o poskytnutí príspevku pre projekt v rámci programu Interreg Poľsko – Slovensko, ktoré sa budú týkať spolupráce inštitúcií v pohraničí.

Vďaka projektu „Spolupráca horských záchrannárov z Poľska a Slovenska“ sa profesionálni a dobrovoľní horskí záchrannári z Beskydskej skupiny GOPR (Górskie Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe – Horská dobrovoľná záchranná služba) spolu so slovenskými horskými záchrannármi a expertmi z nadácie ICAD zúčastnia na spoločných špecializovaných školeniach. Školenia budú zamerané na pátracie akcie, evakuáciu zranených, zdravotnícku dopravu a prípravu na zásahy počas lavín, na ľadovcoch a na posilnenie kondície záchrannárov.

Účastníci projektu sa zúčastnia aj simulačných cvičení, ktorých realistické scenáre budú zamerané na spoločné cezhraničné záchranné akcie. Okrem toho bude zakúpená záchrannárska technika potrebná na realizáciu školení, akcie v teréne a realizáciu vypracovaných scenárov. Projekt bude realizovaný nadáciou ICAD v partnerstve s Beskydskou skupinou GOPR a Horskou službou Malá Fatra. V rámci projektu „Schengenský priestor – nové výzvy pre Poľsko a Slovensko“ budú príslušníci polície zo Sliezskeho a Malopoľského vojvodstva a zo Žilinského kraja zdokonaľovať svoje

znalosti v oblasti boja proti cezhraničnému zločinu a účinnej reakcie v prípadoch nelegálneho prekračovania hraníc migrantmi. Okrem toho budú v rámci školení organizovaných partnerom projektu – Euroregiónom „Tatry“ rozvíjať mäkké kompetencie. Partnermi projektu sú Krajské riaditeľstvo Policajného zboru v Krakove, Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky a poľské Združenie Euroregión Tatry. Projekty zaručujú dlhodobé efekty, ktoré by nebolo možné dosiahnuť v prípade samostatnej činnosti služieb len v jednej krajine. Zvyšujú bezpečnosť obyvateľov a turistov v poľsko-slovenskom pohraničí.

Realizácia programu

Stav realizácie programu k 21. augustu 2025:

- 53 zmlúv s hodnotou 89 mil. eur z EFRR, t. j. 72 % vyčerpaného rozpočtu – alokácia na projekty (bez technickej pomoci).
- 39 projektov vo fáze hodnotenia v priorite 3 oblasť cestovný ruch.
- 3 ukončené projekty v oblasti Klíma.
- 1 plánovaná výzva v oblasti Biodiverzita (lehota trvania výzvy: 1. októbra – 28. novembra 2025).

Prvý prehľad realizácie projektu „Bezpečné pohraničie – cezhraničná spolupráca gmín patriacich do Združenia Gmín

<https://www.euroregion-tatry.sk/sk/seria-spolocne-menime-pohranicie>

Dňa 13.08.2025 sa v sídle Združenia Obcí Povodia rieky Wisłoka v meste Jasło uskutočnilo organizačné stretnutie partnerov zo slovenskej a poľskej strany, ktorí spoločne realizujú projekt s názvom „Bezpečné pohraničie – cezhraničná spolupráca gmín patriacich do Združenia gmín povodia Wisłoky a Prešovského samosprávneho kraja“, v rámci programu Interreg Poľsko – Slovensko, spolufinancovaného Európskou

úniou. Cieľom stretnutia, okrem vzájomného zoznámenia, bolo prerokovanie všeobecných zásad realizácie projektu, spolupráce medzi partnermi a prezentácia povinností slovenských a poľských partnerov vyplývajúcich z projektovej dokumentácie, ktorú predložilo Združenie.

Projekt sa realizuje v rámci programu Interreg Poľsko – Slovensko 2021–2027 v partnerstve 20 subjektov:

- Združenie obcí povodia Wisłoka (vedúci partner),
- poľské obce: Brzyska, Chorkówka, Dębowiec, mesto Jasło, obec Jasło, Jedlicze, Kołaczyce, Krempna, Nowy Żmigród, Skołyszyn, Tarnowiec,
- slovenské obce: Nižná Polianka (hlavný cezhraničný partner), Jedlinka, Kurov, Lukov, Malcov, Rešov, Trnkov, Zlaté.

Pozývame Vás na informačné stretnutie o Programe Interreg Poľsko – Slovensko 2021 - 2027

<https://www.euroregion-tatry.sk/sk/pozyvame-vas-na-informacne-stretnutie-o-programe-interreg-polsko-slovensko-2021-2027>

Kedy? 5. septembra 2025

Kde? Żywiec, ul. Łączki 44a, sídlo Chránenej krajiny oblasti Sliezskeho vojvodstva

Je to jedinečná príležitosť, aby ste:

- porozprávali o tom, ako sa mení naše pohraničie,
- spoznali zaujímavé projekty realizované v regióne,
- dozvedeli sa, aké možnosti prináša nové výzvy, ktoré sa otvoria už 1. októbra,
- vymenili si skúsenosti a nadviazali nové kontakty.

V programe okrem iného témy: biodiverzita, turizmus, klíma, bezpečnosť a dostupnosť pohraničia. Nebude chýbať ani kávová prestávka a občerstvenie. Účasť na podujatí je bezplatná, je však potrebná online registrácia do 2. septembra. Registračný formulár spolu s podrobnou agendou nájdete tu: <https://polsk.eu/.../stretnutie-interreg-polsko-slovensko.../>

Stretnutie organizuje Regionálny kontaktný bod programu v Sliezskej vojvodstve.

Stretnutie sa bude konať v poľskom jazyku. Dátum a čas začiatku a ukončenia

Výročie kežmarského rodáka

<https://www.euroregion-tatry.sk/sk/vyrocie-kezmarskeho-rodaka>

V utorok 26. augusta sme si pripomenuli 140. výročie narodenia profesora Alfreda Grosza, profesora nemeckého evanjelického gymnázia a milovníka Vysokých Tatier.

Spomienku pri pamätníku každoročne organizuje Oto Rozložník pod záštitou mesta Kežmarok a Združenia Euroregion Tatry. Spoločný čas, počas ktorého zazneli spomienky na kežmarského rodáka, životopis a jedna z jeho povestí, bol pre mnohých obohatením.

Alfréd Grosz sa narodil v stredu 26. augusta 1885 v Kežmarku vtedajšiemu riaditeľovi lýcea Ernestovi Groszovi a jeho manželke Laure Alici, rodenej Schickedanz. Pokrstil ho 22. septembra vtedajší farár Linberger. Po skončení evanjelickej ľudovej školy študoval od septembra 1895 na evanjelickom lýceu. Jeho triednymi boli Paul Webber, Ervin Kiszelly, Julius Gretzmacher, Karl Bruckner, Karl Szelényi a posledné dva ročníky Paul Klein. Keď bol v piatom ročníku, tesne pred koncom školského roka mu 4. júna 1900 zomrel otec, ktorý stál na čele ústavu v rokoch 1882 až 1888 a 1897 až 1900. Alfréd napriek ťažkej rane štúdium dokončil. Z istého pohľadu je zahalené rúskom tajomstva. V zbierkovom fonde kežmarského múzea sa nachádza maturitné tablo jeho triedy, ale jeho

by sme na ňom hľadali márne. Z menoslovu 38 žiakov chýba šesť chlapcov: jeden umrel, druhý predčasne ukončil štúdium. Prečo fotky kvarteta László Fáj, Alfréd Grosz, Sándor Rendek, Miklós Vincze na table chýbajú, nevieme. jedinečný názov.

Župný deň 2025

<https://plsk.eu/sk/zupny-den-2025-pozvanka-na-podujatie/>

Srdečne Vás pozývame na výnimočné vonkajšie podujatie – Deň Župy 2025, ktoré sa uskutoční v sobotu 6. septembra 2025 v čase od 10:00 do 15:00 na hrade Strečno.

Počas podujatia navštívte stánok programu Interreg Poľsko-Slovensko 2021-2027, kde vám experti z regionálneho kontaktného bodu programu v Žilinskom kraji predstavia výsledky projektov realizovaných v poľsko-slovenskom pohraničnom regióne s využitím európskych fondov.

Na stánku budete mať tiež možnosť konzultovať svoj projektový nápad v nadchádzajúcej výzve na predkladanie návrhov na financovanie biodiverzity.

V programe sú pripravené atrakcie pre celú rodinu – pre deti aj dospelých. Návštevníci budú mať možnosť oboznámiť sa s činnosťou župy, zúčastniť sa tvorivých dielní, pozrieť si koncerty, umelecké vystúpenia a využiť množstvo animácií a zábavných aktivít.

12. rčník – Beh za Tatry

<https://www.euroregion-tatry.sk/sk/12-rocnik-beh-za-tatry>

Beh za Tatry je terénny beh na brehu jazera Štrbské pleso a na prilahlých bežeckých tratiach pre všetkých hobby bežcov, dospelých i deti, ktorí chcú pohybom podporiť nielen svoje zdravie, ale aj zdravie našich veľhôr. Jeho cieľom je podpora revitalizácie Vysokých Tatier, ktoré boli nezvratne poškodené veternou kalamitou v roku 2014.

Výťažok u podujatia – 2 Euro za každého dospelého platiaceho účastníka a 1 Euro za dieťa odvádza organizátor na charitatívny cieľ Správe TANAP-u.

Vítaní sú všetci a každý noha sa počíta. Kto nebeží, môže kráčať.

Bežať / Kráčať za Tatry možno aj VIRTUÁLNE.

Stručné info : <https://behzatatry.sk/propozicie/>

podujatia: 6.9.2025 - 11,00-16,00h

Preklik na web, príp. na možnosť zakúpenia vstupu :

<https://www.inviton.eu/e-17851/beh-za-tatry-2025>

Anna Bál Tatranská Javorina

<https://www.euroregion-tatry.sk/sk/anna-bal-tatranska-javorina>

Dňa 3.8.2025 sa v Tatranskej Javorine konali Dni obce. Stretlo sa tam množstvo ľudí z okolia, pričom počas sv. omše p. farár Perignath požehnal kríž, ktorý osadia na križovatke v Podspádoch a následne Štefan Bieľak so starostom obce Mirom Michalákom otvorili tieto slávnosti (podujatie aj s podporou PSK) .

Jakuboviny 2025

<https://www.euroregion-tatry.sk/sk/jakuboviny-2025>

Viete, čo sú JAKUBOVINY? Presnejšie RUŽBAŠSKÉ JAKUBOVINY?

Sú to letné slávnosti obce Nižné Ružbachy, ktoré majú dlhodobú tradíciu.

Pôvodne sa organizovali v termíne okolo Jakuba (populárneho a frekventovaného mena v Nižných Ružbachoch), preto ten nezvyčajný a

Iné zdroje hovoria, že JAKUBOVINY sú vlastne „kuboviny“, teda deň plný stretnutí a dobrej nálady.

Prinášajú obyvateľom Nižných Ružbách i hosťom množstvo kultúrneho a športového vyžitia, zábavy.

Konajú sa v nádhernej rekreačnej oblasti Vyšná roveň. Rybník obklopený stromami, vykosená plocha s prístreškami, kde sa dá grilovať, piknikovať či len tak - oddychovať, viacúčelové ihrisko... Ak ste ešte toto čarovné miesto nášho regiónu nenavštívili, choďte sa presvedčiť na vlastné oči.

Tohtoročné JAKUBOVINY sa uskutočnili v sobotu 16. augusta 2025.

Úvod podujatia patril slávnostnému otvoreniu a posväteniu viac - účelového ihriska a techniky.

A potom už starosta obce Stanislav Šoltisik zaželel všetkým pekný deň a príjemnú zábavu!

Na svoje si prišli malí i veľkí návštevníci! Zaujali ukážky najmladších členov Dobrovoľného hasičského zboru. Ich družstvo patrí k najlepším nielen v regióne, ale aj v rámci Slovenska. Nové viacúčelové ihrisko zažilo prvú zaťažkovú skúšku v podobe futbalového turnaja.

O kultúrnu časť JAKUBOVÍN sa postarala hudobná kapela Janka Jendrichovského SRDCOVKA. Do tanca i na počúvanie hral DJ RENÉ. Nemožno nespomenúť skvelý guláš a langoše. Koláče a miestne špeciality (pirohy, džatky, halušky s kapustou a kyšky) pripravili šikovné ruky seniorov.

Krásne podujatie plné milých stretnutí!

Dožinkové slávnosti v družobnej obci Słopnice

<https://www.euroregion-tatry.sk/sk/dozinkove-slavnosti-v-druzobnej-obci-slopnice>

V piatok 15. augusta sa obec Chlebnice zúčastnila na dožinkových slávnostiach v družobnej poľskej obci Gmina Słopnice.

Obec Chlebnice hrdo reprezentovali aj deti zo ZŠ s MŠ Jozefa Ligoša Chlebnice v nádherných krojoch, spolu s Ľudovou hudbou „S pod trňa“, ktorí vystúpili s krásnym programom plným spevu, tanca a folklóru. Ich vystúpenie prinieslo radosť a dojatie všetkým prítomným.

Cezhraničná spolupráca prináša ovocie!

<https://www.euroregion-tatry.sk/sk/cezhranicna-spolupraca-prinasa-ovocie>

Predstavitelia obce Rakúsy sa počas uplynulého víkendu zúčastnili na podujatí Święto Owocobrania v poľskej Gmine Jodłownik, ktorá je partnerským samosprávnym subjektom obce.

Na dožinkovej slávnosti sa predstavili miestni drobní farmári a poľnohospodári, ktorí prezentovali svoju úrodu a produkty z nej. Atmosféra bola plná tradícií, radosti a priateľstva.

Predstavitelia obce Rakúsy zdôraznili význam takejto cezhraničnej spolupráce, ktorá už v

minulosti priniesla aj možnosť čerpať finančné prostriedky z programu INTERREG. Zároveň sa otvorila diskusia o ďalších spoločných projektoch, ktoré by mohli prispieť k rozvoju pohraničia a upevňovaniu partnerských vzťahov.

Rakúsy a Jodłownik sú dôkazom, že spolupráca nepozná hranice – spája ľudí, tradície a otvára nové príležitosti do budúcnosti.

Dožinkové slávnosti v Nestville Parku

<https://www.euroregion-tatry.sk/sk/dozinkove-slavnosti-v-nestville-parku>

V Nestville Parku sme si spoločne pripomenuli krásnu tradíciu dožiniek – sviatok vďaky, úrody a radosti.

Ďakovali sme nebesiam za plody zeme, oslavovali prácu poľnohospodárov a užili si chvíle plné piesní, tanca, vône čerstvého chleba a krojov v tých najkrajších farbách.

Dožinky sú znak toho, že každý klas, každé zrnko a každý plod si zaslúži úctu a vďaku.

Deň obce Štrba

<https://www.euroregion-tatry.sk/sk/den-obce-strba>

Obec Štrba dňa 24. augusta 2025 zorganizovala už 24. ročník tradičného podujatia Deň obce, ktoré sa konalo na Športovom štadióne v Štrbe. Návštevníci si počas príjemného nedeľného popoludnia mohli vychutnať bohatý kultúrny program, pestrý sprievodný program a priateľskú atmosféru.

Program sa začal vystúpením mužskej speváckej skupiny Mojmir z Mojmiroviec, ktoré sa uskutočnilo pri príležitosti 50. výročia družby medzi Telovýchovnou jednotou Štrba a

Mojmírovce. Hudobná časť popoludnia pokračovala vystúpeniami známych umelcov – predstavil sa spevák Marián Vojtko, hudobná skupina Pacipacifik, ako aj temperamentné tanečné zoskupenie Čarovné ostrohy s kapelou. Vrcholom večera bolo vystúpenie Petra Cmoríka. Celým podujatím sprevádzal moderátor Milan Sedláček, ktorý sa postaral o plynulý

priebeh programu a príjemnú atmosféru. Pre najmenších návštevníkov bol pripravený bohatý sprievodný program – nechýbalo

maľovanie na tvár, animačný program, nafukovacie atrakcie ani kolotoče. Okrem kultúrneho programu si mohli návštevníci prezrieť aj výstavu poľnohospodárskej a hasičskej techniky, ako aj výstavu drobného chovateľov. Pre všetkých obyvateľov obce bolo pripravené bezplatné občerstvenie – na výber mali porciu gulášu alebo klobásu a nápoj. Okrem toho bolo pre návštevníkov k dispozícii množstvo predajných stánkov s občerstvením.

Obec Štrba ďakuje všetkým účinkujúcim, organizátorom, partnerom, sponzorom a samozrejme aj všetkým návštevníkom, ktorí prispeli k vytvoreniu skvelej atmosféry.

„Hradný piknik“

<https://www.euroregion-tatry.eu/sk/clanok/hradny-piknik-/736>

Oravské múzeum P. O. Hviezdoslava v spolupráci s cezhraničným partnerom Związek Euroregion Tatry (Združenie Euroregión tatry) v rámci malého projektu „Pohraničie v minulosti a dnes – kultúrna činnosť na podporu integrácie miestnych obyvateľov“ pripravuje na nedeľu 31. augusta 2025 v čase od 11.30 do 17.00 h na Hlavnom nádvorí Oravského hradu podujatie s názvom „Hradný piknik“.

Návštevníci sa môžu tešiť na módnu prehliadku, hudobné a tanečné vystúpenie, prezentáciu účesov a klobúkov z medzivojnového obdobia či skutočný automobilový veterán. Chýbať nebudú ani aktivity pre najmenších návštevníkov.

Malý projekt „Pohraničie v minulosti a dnes – kultúrna činnosť na podporu integrácie miestnych obyvateľov“ č. INT/ZA/FMP_ŽSK_01/0011 je spolufinancovaný Európskou úniou z EFRR v rámci programu INTERREG Poľsko-Slovensko 2021-2027, ako aj štátneho rozpočtu SR.

Podujatie bude prebiehať na Hlavnom nádvorí Oravského hradu od 11.30 h do 17.00 h

Vstup na podujatie je bezplatný

Festival bezpečnosti v Rabke-Zdroji

<https://www.euroregion-tatry.eu/sk/clanok/festival-bezpecnosti-v-rabke-zdroji/734>

Zväzok Euroregión „Tatry“ zorganizoval dňa 20.7.2025 v amfiteátri v Rabke-Zdrój poľsko-slovenské propagačné podujatie s názvom Festival bezpečnosti. Bolo to podujatie plné náučných atrakcií, ukážok a hier pripravených pre celú rodinu. Účastníci si mohli pozrieť vybavenie a špeciálne oblečenie zakúpené pre Dobrovoľné hasičské zbory z Rdzawky, Poníc a Chabówki v rámci projektu s názvom „Spoločne proti dôsledkom klimatických zmien na poľsko-slovenskom pohraničí. Krízový manažment v teórii a praxi“, ktorý je spolufinancovaný Európskou úniou z programu Interreg Poľsko -

Slovensko 2021 - 2027. Obec Rabka-Zdrój je jedným z ôsmich partnerov spolupracujúcich na realizácii tohto projektu, ktorého hlavným cieľom je zvýšiť účinnosť opatrení dobrovoľných hasičských zboren z oboch strán hranice v situáciách ohrozenia prírodnými živlami. Projekt zahŕňa dovybavenie 47 jednotiek DHZ moderným vybavením, organizáciu školení a vypracovanie spoločného plánu reakcie na živelné pohromy. V rámci projektu boli pre miestnych obyvateľov a turistov pripravené zaujímavé podujatia, napríklad Festival bezpečnosti. Zúčastnili sa ho aj zástupcovia zo Slovenska: delegácia obce Štrba vedená projektovou manažérkou Ing. Štefániou Srebalovou, ktorá koordinuje aktivity projektu na slovenskej strane. Sprevádzal ju pán Ján Zluky - veliteľ slovenského DHZ Štrba [Dobrovoľný hasičský zbor], Bc. Patrik Kováč - tajomník DHZ Štrba a zároveň asistent pre propagáciu projektu a Ján Srebal člen DHZ. Počas festivalu sa mohli miestni obyvatelia a turisti oboznámiť s činnosťou uniformovaných zložiek: Policajného zboru a Karpatskej jednotky pohraničnej stráže, naučiť sa zásady poskytovania prvej pomoci a zúčastniť sa mnohých súťaží a terénnej hry tematicky súvisiacej s bezpečnosťou. Pre výhercov boli pripravené atraktívne ceny, ako napríklad powerbanky, bezdrôtové reproduktory, termohrnčeky či bezdrôtové slúchadlá, ako aj propagačné pomôcky (mini lekárníčky, reflexné prvky, kompasy). Pre najmenších návštevníkov boli pripravené animácie a workshopy o výskyte prírodných katastrof. Celé podujatie sa vďaka pohostinnosti primatora mesta Rabka-Zdrój, pána Leszka Świdra, a riaditeľa Centra kultúry, športu a propagácie, pána Bolesława Bary, uskutočnilo v pôvabnom amfiteátri. Tým sa však aktivity projektu neskončili. V septembri 2025 sa plánuje environmentálny happening v Trstenej na Slovensku a v októbri a novembri 2025 sa v školách na oboch stranách hranice uskutoční séria 12 vzdelávacích stretnutí o bezpečnosti a ochrane životného prostredia. V septembri a októbri 2025 sa hasiči stretnú na spoločných cvičeniach v obci Łapsze Niżne a potom v Trstenej a Štrbe. Celý projekt bude zhrnutý na konferencii, ktorá sa uskutoční v decembri 2025 v Dobczyciach. Spolupracujúci partneri v projekte s názvom Spoločne proti dôsledkom zmeny klímy v poľsko-slovenskom pohraničí. Krízový manažment v teórii a praxi" sú poľské obce: Rabka-Zdrój, Nowy Targ, Lipnica Wielka, Łapsze Niżne, Dobczyce a slovenské: obec Štrba, mesto Spišská Stará Ves a mesto Trstená. Zhotovil Zväzok Euroregión „Tatry“, fotografie: Piotr Kuczaj a Zväzok Euroregión „Tatry“.

Zakladateľ kúpeľov v poľskom meste Szczawnica

Zdroj: Lívia Jakšová, Združenie EUT

Józef Szalay (1802 – 1877) bol poľský šľachtic, vizionár a podnikateľ, ktorý je považovaný za **zakladateľa a tvorcu moderných kúpeľov v poľskom meste Szczawnica** v Pieninách (blízko slovenských hraníc). V polovici 19. storočia (okolo roku 1839) zdedil majetky v Szczawnici a zasvätil takmer 40 rokov svojho života ich rozvoju. Vybudoval prvé kúpeľné kabíny, postavil nové budovy pri prameňoch minerálnych vôd a penzióny pre hostí. Prispel k architektonickej podobe kúpeľov a rozšíril a zmodernizoval tzv. Horný kúpeľný park. Aktívne propagoval Szczawnicu ako obľúbené

kúpeľné miesto a pozýval tam významné osobnosti vtedajšieho spoločenského života (spisovateľov, maliarov, hercov a i.). Bol aj amatérsky umelec. Vytvoril súbor kresieb Pienin a Szczawnice, ktoré publikoval v roku 1858 v tzv. „**Szczawnickom albume**“. Organizoval tiež prvé formálne, organizované **splavy Dunajca na pltiach** pre kúpeľných hostí, čo je dodnes hlavná atrakcia v regióne.

NOVINY EUROREGIÓN TATRY

Vydáva Združenie Euroregión Tatry
Hradné námestie 30, 060 01 Kežmarok
Tel., fax: 00421 / 52 / 4523913
E-mail: info@euroregion-tatry.sk
www.euroregion-tatry.sk

Redakčná rada:
Lívia Jakšová - predseda
Ročník: V. Číslo: 8
Periodicita: mesačník
Bezplatne určený pre členov
Združenia EUT